

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

A HIV-pre-expozíciós
profilaxis bevezetésének
feltételei az EU/EGT
országokban: kihívások és
lehetőségek 461

Tájékoztatás szakmai
rendezvényről 466

Fertőző
betegségek
adatai 468

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

A HIV PRE-EXPOZÍCIÓS PROFILAXIS BEVEZETÉSÉNEK FELTÉTELEI AZ EU/EGT ORSZÁGAIBAN: KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK

A HIV pre-expozíciós profilaxis (továbbiakban PrEP) célja a negatív szerostátuszú egyének HIV-fertőződésének megelőzése antiretrovirális szerek alkalmazásával. A szájon át szedhető gyógyszerek hatékonyságát négy randomizált kontrollált vizsgálatban bizonyították. A WHO a kombinált prevenciók tevékenységei (gyógyszeres, magatartási és szervezeti beavatkozások) részeként már 2015-ben is ajánlotta a profilaxist HIV-fertőzés akvirálása szempontjából fokozott kockázatnak kitett személyek számára. Az Egészségügyi Világszervezet 2016-ra tervezi a PrEP használatára vonatkozó módszertani ajánlás megjelentetését.

Mindezek tükrében az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ (továbbiakban ECDC) arra keres „Jó gyakorlatokat”, modelleket, hogy a PrEP hogyan alkalmazható az unióban. A 2015 áprilisában tartott szakértői értekezleten megvitatták, hogy a jövőben a Központ hogyan támogathatja HIV pre-expozíciós profilaxisának bevezetését a meglévő prevenciók tevékenységei mellett, mint alternatív lehetőséget azok számára, akik a legnagyobb kockázatnak vannak kitéve a HIV akvirálásának szempontjából.

Bár van már útmutató arra nézve, hogy a PrEP hogyan válhat a prevenció hathatós elemévé, arról nincs még konszenzus, hogy **kinek legyen elérhető a gyógyszer, és milyen támogatással.** Felvetődött egy **kritériumrendszer** kidolgozása arra nézve, hogy milyen szempontok szerint határozzák meg a rászoruló csoportokat. A PrEP bevezetése az EU tagországokban **elsődlegesen az MSM csoportot** (férfiakkal szexuális kapcsolatot tartó férfiak - men who have sex with men) érinti, mivel a 2014-es adatok szerint az unióban az újonnan felfedezett HIV-pozitív személyek 53%-a ebbe a rizikócsoportba tartozott. Ez a magas kockázatú csoport az egyetlen az unión belül, amelynek körében a HIV-fertőzöttek száma még mindig növekvő tendenciát mutat. A gyógyszer költséghatékonyságát illetően egyetértés van, azonban a gyógyszer jelenlegi piaci árára való tekintettel a befektetett anyagiak mellett a szakemberek maximális népegészségügyi hatást várnak el (melynek indikátora a negatív szerostátuszukat megőrző emberek száma/aránya a kockázatnak kitettek körében).

Az előzetes adatok szerint 31 ország közül 17 országban tervezik bevezetni a PrEP-et, vagy már a megvalósulás fázisában van a PrEP kísérleti alkalmazása. Az eddigi tapasztalatok szerint a **gyógyszer ára és a szolgáltatás biztosítása** (hogyan juttassák el a gyógyszert a magas kockázatú csoportnak) képezik a **legnagyobb akadályát a PrEP gyakorlati alkalmazásának.**

Az elsődleges akadályt jelenleg a **gyógyszer ára** jelenti, amelynek csökkenésére akkor lehet számítani, ha a generikus szerek a piacon megjelennek, amit a kormányok folyamatosan sürgetnek a gyártó cégeknél. Ezt teszik annál is inkább, mivel a PrEP alkalmazása csak akkor lehet költséghatékony rövid és középtávon, ha a gyógyszer ára jelentékenyen csökken.

A második legnagyobb akadályt a **szolgáltatás biztosítása/elérhetősége** jelenti. A PrEP opcionálisan sok helyen felajánlható, például háziorvosnál, bőr- és nemigyógyásznál, civil szervezeteknél, HIV-szűrővizsgálathoz kötötten, alacsonyküszöbű szolgáltatóknál. Valószínűsíthetően a szolgáltatás biztosítása nem oldható meg minden tagországban ugyanolyan módon, hiszen mindenhol más az ellátórendszer.

Azonban az első tapasztalatokból összeállítható egy olyan modell, vagy „Jó gyakorlatok” összessége, amely országra szabottan alkalmazható a tagállamokban.

A PrEP bevezetése után surveillance működtetése szükséges ahhoz, hogy mérhető legyen a PrEP hatásossága. Ehhez meg kell határozni azokat az indikátorokat, amelyek gyűjtése nélkülözhetetlen a PrEP alkalmazása mellett. Külön kihívást jelent, hogy az MSM populáció tagjai szívesen vásárolnak a PrEP-hez készítményeket az interneten útján, így nehézkéssé válik az adatgyűjtés, a gyógyszer szedők utánkövetése és a gyógyszer minőségének ellenőrzése.

A jelenlegi kutatások szerint a gyógyszer ellen kialakult **rezisztencia mértéke** általában nagyon alacsony. Magasabb a rezisztencia kialakulásának esélye, ha valaki akut HIV-infekció alatt kezdi el szedni a gyógyszert. Ugyanakkor alacsony rezisztenciával kell számolni, ha valaki a PrEP szedése közben fertőződik. Ettől függetlenül a rezisztencia monitorozása a PrEP-hez kapcsolódó surveillance fontos feladata a továbbiakban is.

Az egyik vizsgálatban tanulmányozták azokat a megelőzést célzó, átfogó szolgáltatáscsomagokat is, amelyekhez a PrEP jól illeszthető. A vizsgálat tapasztalatait felhasználva Londonban az MSM populáció számára felajánlott szolgáltatás a következő elemekből áll:

- nincs előre kért időpont, a kliens bármikor igénybe veheti a szolgáltatást;
- non-stop, 24 órás elérhetőség;
- ítélezésmentes környezet, ahol lehet beszélni a szexuális szokásokról és a droghasználatról is;
- elérhető szűrő- és megerősítő vizsgálatok a bakteriális fertőzések, a HIV és a hepatitis C vírus fertőzöttség kimutatására;
- az eredmények és a kezelés néhány órán vagy napon belül elérhető;
- támogatják a partnerkutatást;

- óvszer és steril tű/fecskendő osztása;
- felajánlják a védőoltást hepatitis A, B és HPV ellen;
- elérhető a PrEP és az antiretrovirális kezelés;
- minden szolgáltatás ingyenes és anonimizált;
- az elvégzett szűrővizsgálatok, a kiadott gyógyszerek és a beadott védőoltások adatait jelentik a nemzeti surveillance rendszerbe.

A kutatások alapján az ECDC a következő kulcspontokat fogalmazta meg a PrEP bevezetését megelőzően a tagországok számára:

- Pontosabb becslésekre van szükség arról, valójában mekkora annak a populációnak a nagysága, amelyet meg akarunk célozni a pre-expozíciós profilaxissal.
- Több adatra van szükség ahhoz, hogy megtudják, az MSM populáció mellett melyek azok a csoportok, amelyeknek érdemes felajánlani a PrEP-et (pl. a transzneműek).
- Jó gyakorlatokat kell találni ahhoz, hogy elérjék a legnagyobb kockázatnak kitett és a legsebezhetőbb embereket.
- Különböző gyakorlati modellekre van szükség ahhoz, hogy a PrEP integrálható legyen a már meglévő szolgáltatásokba.
- Ki kell dolgozni az utánkövetés formáit és szabályait. Módot kell találni arra is, hogy kövessék és az ellátórendszerbe integrálják az illegális felhasználókat.
- További lobbitevékenységre van szükség ahhoz, hogy a generikus szerek minél előbb elérhetőek legyenek az EU/EGT országokban. Mindaddig szorosan monitorozni kell a gyógyszerek költséghatékonyágát.
- A nemzeti surveillance rendszert bővíteni szükséges a PrEP-hez kötődő adatgyűjtéssel, úgymint: a PrEP-használó kliensek epidemiológiai adatai, a kockázati magatartásukra vonatkozó adatok, gyógyszer-rezisztencia, a PrEP-et felajánló szolgáltatások adatbázisa, adatok a PrEP informális használatáról.

- Ajánlásokat kell megfogalmazni azoknak a szolgáltatóknak, amelyek PrEP-et javasolnak klientúrájuk számára (minimum-feltételek, adatgyűjtés stb.).
- Frissíteni szükséges azokat az ajánlásokat, amelyek a kombinált prevenció eljárásokra, köztük az MSM populációt érintő prevenció gyakorlatokra tesznek javaslatot.

A jövőben a PrEP-pel kombinált prevenció hathatós segítséget nyújthat abban, hogy a magas kockázatú populációban (MSM populáció, transzneműek) csökkenjen a HIV-vel újonnan fertőződött személyek száma. A PrEP hűzőerőt jelenthet a magas kockázatú csoport számára ahhoz, hogy rendszeresen részt vegyenek HIV-szűrővizsgálaton, és ezzel párhuzamosan a szexuális úton terjedő fertőző betegségeket célzó szűrővizsgálatokon is, és szükség esetén azonnali ellátásban részesüljenek. Kapcsoltan így elvégezhető a partnerkutató, a tanácsadás és a szükséges vakcináció is.

Forrás: www.ecdc.europa.eu

* <http://ecdc.europa.eu/en/activities/sciadvicelayouts/forms/ReviewDispForm.aspx?List=a3216f4c-f040-4f51-9f77-a96046dbfd72&ID=780>

**Az összefoglalót készítette: Dr. Dudás Mária, Msc. megelőző orvostan szakorvos,
OEK Járványügyi osztály**

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

Meghívó

Tisztelettel meghívjuk
a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház fennállásának
170. évfordulója alkalmából rendezett
tudományos konferencia-sorozat részeként
az Országos Tisztifőorvosi Hivatal,
az Országos Epidemiológiai Központ és a
Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház közös rendezvényére.
Az egészségügyi ellátással összefüggő multirezisztens kórokozók
okozta fertőzések aktualitásai

A rendezvény fővédnöke: Dr. Szentés Tamás országos tisztifőorvos

Időpont: 2016. október 13. (csütörtök)

Helyszín: Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház
Rumi György Konferenciaterem (Északi Tömb, IV. emelet)

9.30 Regisztráció, büfé

10.00 Megnyitó

Dr. Melles Márta mb. főigazgató főorvos,
Országos Epidemiológiai Központ
Dr. Moizs Mariann főigazgató,
Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház

10.20 Tudományos tanácskozás 1. rész

A multirezisztens kórokozók okozta fertőzések megelőzésének kulcskérdései elégtelen kórházi izolációs kapacitás esetén

Előadó: Dr. Kurcz Andrea mb. osztályvezető főorvos
Országos Epidemiológiai Központ,
Kórházi járványügyi osztály

A multirezisztens kórokozók előfordulási gyakorisága a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórházban 5 év tükrében (2011-2015)

Előadó: Dr. Jankovics Judit osztályvezető főorvos
Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház,
Higiéniai Osztály és Központi Sterilizáló

A multirezisztens kórokozók terápiás lehetőségei

Előadó: Dr. Papp Erzsébet orvosigazgató
Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház,
Infektológiai Osztály

11.20 Szünet

11.40 Tudományos tanácskozás 2. rész

A Clostridium difficile-fertőzések európai surveillance-ának hazai adaptációját előkészítő próba-surveillance országos és Somogy megyei eredményei

Előadó: Dr. Hajdu Ágnes szakorvos
Országos Epidemiológiai Központ,
Kórházi járványügyi osztály

A kórházi patogének potenciális rezervoárjai: a mobil kommunikációs eszközök

Előadó: Dr. Szabó Rita koordinátor
Országos Epidemiológiai Központ,
Kórházi járványügyi osztály

A fertőző betegek elektronikus jelentése

Előadó: Dr. Krisztalovics Katalin epidemiológus főorvos
Országos Epidemiológiai Központ, Járványügyi osztály

Az OSZIR jelentősége az infektókontroll tevékenységben

Előadó: Szalai Mónika epidemiológiai szakápoló
Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház,
Higiéniai Osztály és Központi Sterilizáló

Megemlékezés a Somogy Megyei KÖJÁL - ÁNTSZ kiemelkedő személyiségeiről

Előadó: Dr. Fadgyas Erzsébet főosztályvezető,
megyei tisztifőorvos
Somogy Megyei Kormányhivatal, Népegészségügyi Főosztály

13.20 Záró gondolatok

13.30 Szendvics ebéd

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2016. szeptember 12-18.** közötti időszakban a bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **campylobacteriosis** és a **salmonellosis** bejelentések száma csökkent az előző héthez viszonyítva, de az év eleje óta regisztrált esetszám mérsékelten meghaladta a tavalyi év megfelelő értékét. A campylobacteriosis tekintetében a tárgyhéten a legtöbb bejelentés a főváros és Csongrád megye mellett Pest és Bács-Kiskun megyéből érkezett. A salmonellosis esetében a legtöbb beteget Budapesten és Fejér megyében diagnosztizálták.

A **rotavírus-gastroenteritis** járványügyi helyzete kedvezően alakult, a heti illetve az év eleje óta ismertté vált megbetegedések száma 70-80%-a volt a 2015. év azonos időszakában észleltnek.

A 37. héten **két új közösségi gastroenteritis-járványt** jelentettek.

Komárom-Esztergom megyében, egy általános iskolában 2016. szeptember 5-től kezdődően 44 tanuló és 2 dolgozó betegedett meg enterális tünetekkel: hányás, hasmenés és láz jelentkezett. A fertőzés veszélyének 710 fő (648 gyermek, 62 dolgozó) volt kitéve. Öt esetben történt diagnosztikus célú mintavétel, a laboratóriumi vizsgálatok még nem zárultak le.

Budapesten, egy bölcsődében 87 fő (49 gyermek, 27 felnőtt) expozíciónak kitett személy közül 2016. szeptember 6-19. között összesen **17 fő** (9 gyermek, 8 felnőtt) betegedett meg hányás, hasmenés tüneteivel. Három betegnél történt diagnosztikus vizsgálat, mindhárom esetben **rotavírust** azonosítottak.

A héten **40 heveny fertőző májgyulladást** jelentettek az előző heti 28 esettel szemben. 29 **HAV** által okozott esetet regisztráltak, míg tavaly 19 megbetegedést észleltek a 37. héten. A 29 hepatitis A megbetegedés közül 19 Heves, 8 Borsod-Abaúj-Zemplén megyében fordult elő.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** megbetegedések száma (26) nőtt az előző hetihez képest, több bejelentés érkezett, mint a 2015. év azonos időszakában (7). A **varicella** járványügyi helyzete kedvezően alakult: az év eleje óta diagnosztizált megbetegedések száma kevesebb volt, mint az előző év megfelelő időszakában. A **védőoltással megelőzhető fertőző betegségeket** tekintve a héten egy **mumpsz és egy rubeola** gyanúját jelentették, a járványügyi és a mikrobiológiai vizsgálatok megkezdődtek.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** körében három **purulens meningitist** regisztráltak, az egyik etiológiája már tisztázódott (**S.epidermidis**). A két **meningitis serosa** és a hat közül négy **encephalitis infectiosa** diagnózissal bejelentett megbetegedés kóroka még nem ismert, két eset háttérében a **nyugat-nílusi-vírust** azonosították.

A 37. héten regisztrált **Lyme-kór** megbetegedések száma kissé emelkedett az előző héthez viszonyítva. A legtöbb bejelentés Nógrád megye mellett a fővárosból és Veszprém megyéből érkezett.

A héten két **menekült** státuszú személy bejelentendő fertőző megbetegedését diagnosztizálták (**giardiasis** - Bicskei Befogadó Állomás, **malária** - Kiskunhalasi Őrzött Szállás).

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notifiable communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

37/2016. sz. heti jelentés (weekly report)

2016.09.12-18.

Betegség Disease	37. hét (week)			1 - 36. hét (week)		
	2016.09.12 - 2016.09.18.	2015.09.07 - 2015.09.13.	Medián 2010-2014	2016.	2015.	Medián 2010-2014
Typhus abdominalis	-	-	-	1	-	-
Paratyphus	-	-	-	2	-	1
Anthrax	-	-	-	1	-	-
Botulizmus	-	-	-	8	12	4
Campylobacteriosis	177	230	154	6 724	6 234	4 412
Salmonellosis	145	154	164	3 971	3 813	3 645
Shigellosis	2	-	1	21	9	24
Pathogen E.coli által okozott megbet.	3	2	●	120	80	●
Yersiniosis	1	1	-	59	26	53
Rotavírus-gastroenteritis	56	70	●	4 736	6 682	●
Cryptosporidiosis	1	2	-	13	63	7
Giardiasis	4	1	1	100	93	52
<i>Hepatitis infectiosa</i>	40	32	18	721	1 058	372
Hepatitis A	29	19	9	311	667	133
Hepatitis B (heveny)	-	1	1	49	51	61
Hepatitis C (heveny)	-	1	2	57	51	42
Hepatitis E	3	1	1	192	97	64
Hepatitis inf. k.m.n.	8	10	3	112	192	75
Pertussis	-	2	-	5	13	13
Scarlatina	26	7	9	3 256	1 718	1 940
Morbilli	-	-	-	-	2	2
Rubeola	1	2	-	10	13	11
Parotitis epidemica	1	-	1	23	16	27
Varicella	75	38	55	29 951	34 039	30 377
Legionellosis	4	2	-	49	60	30
Meningitis purulenta	3	1	3	163	197	208
Meningitis serosa	2	1	3	92	64	58
Encephalitis infectiosa	6	2	3	80	68	64
Lyme-kór	47	49	51	1 132	1 036	1 210
Listeriosis	-	-	-	17	33	10
Leptospirosis	1	1	-	5	10	9
Ornithosis	2	1	-	52	23	24
Q-láz	4	1	1	48	34	33
Tularemia	1	2	1	13	57	21
Tetanus	1	-	-	3	1	2
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	1	3	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	21	13	●
Malária*	1	-	-	14	13	5

(+)
(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2016.09.20.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN CAPACITIES

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
 Cases of notifiable communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

37/2016. sz. heti jelentés (weekly report)

2016.09.12-18.

Terrület (Territory)	Campylo- bacteriosis	Salmonel- losis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Hepatitis A	Scarlatina	Varicella	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	27	16	15	-	-	11	4	-	-	1	6
Baranya	10	2	1	-	-	1	1	-	-	-	3
Bács-Kiskun	16	5	11	1	-	-	1	1	-	1	4
Békés	11	10	2	-	-	-	6	-	-	-	4
Borsod-A.-Z.	6	3	2	8	6	-	2	-	-	-	1
Csongrád	18	11	2	-	-	1	20	-	-	-	-
Fejér	8	15	5	1	-	1	1	-	-	2	-
Győr-M.-S.	8	11	2	-	-	-	3	-	-	-	1
Hajdú-Bihar	15	3	3	-	-	1	1	1	-	-	1
Heves	3	3	1	23	19	-	5	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	6	2	-	1	-	-	3	-	-	-	2
Komárom-E.	5	7	-	1	1	5	4	1	-	-	1
Nógrád	5	2	3	-	-	1	1	-	-	-	7
Pest	17	13	4	4	2	2	5	-	-	-	2
Somogy	5	8	2	-	-	2	5	-	1	-	3
Szabolcs-Sz.-B.	2	9	-	-	-	-	3	-	-	-	1
Tolna	4	6	1	-	-	-	4	-	-	-	-
Vas	6	7	-	1	1	-	3	-	-	1	5
Veszprém	5	10	1	-	-	1	2	-	1	1	6
Zala	-	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Összesen (Total)	177	145	56	40	29	26	75	3	2	6	47
Előző hét (Previous week)	207	191	36	28	16	15	102	2	6	4	40

(+*) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

A statisztika készítés ideje: 2016.09.20.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus **Epinfo**-hírlevélre történő feliratkozás: epiujsg@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1437 Budapest, Pf. 777.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. **Epinfo** a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az **Epinfo**. **Epinfo** 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

Dr. Szentés Tamás

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Nyomda

Nyomdavezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)